

ZGODNJA DANICA.

Katolski cerkveni list.

LE 36.

V Četrtik 5. Kimovca.

1850.

Misijonar Dr. Ignaci Knobleher.

V nedeljo 1. dan kimovca so bili v Ljubljani verni v farnih cerkvah iz priznane opomnjeni, da bi po svoji zmožnosti kakor una evangelska vdova (Luk. 21. 2—3.) našemu slavnemu misijonarju Dr. Ignaciju Knobleherju pomagali njegove sv. namene zastran ajdovskih Zamorcev izpeljati, in da bi torej svoje darove ali v skrinjice per cerkvenih vratih devali, ali jih pa farni duhovščini izročili. — De je pa gospod Knobleher pomoči, ne samo Kranjcev ampak vsih, katerim je rast kraljestva božjiga per sercu, vreden, kdo bo dvomil? Neizmerno velik del sveta je Afrika, ona ima čez 600.000 štirjaskih milj, in seže od polnoči proti poldnevni čez 1093 milj na širokim in od večera proti jutru do 1050 na dolgem. Le rob ob nje morju je znan, pa se ta ne povsot, njena sreda pa je še zmiraj Evropejcam skrit, neznan svet; zakaj velike pušave brez vode in sence, sterne, góle gore brez studencov in brez zelišč, in strupen zrak ob potokih, — daleč dereče zveri storijo že domačim popotvanje nevarno, koliko bolj pa velja to se le od Evropejcev! — V Afriki je 140 do 300 milijonov ljudi, koliko pa jih Boga prav pozna in časti? Oh se te dežele, kjer je v prvih stoletjih kersanska vera tako lepo cvetla, kakor Egipt, Numidia, Dongola i. t. d. imajo zdaj mahomedanske prebivavce, ali nevedne krivoverce, kakor Abisinia, — le majhna pešica ljudi, zlasti v portugalskih (Angola, Kongo, Mozambik) in francoskih posestvih (Algier, Senegambia) je katolske vere, seer pa gospodari v Afriki še zmiraj srovo malikavstvo z vsimi svojimi gerdobijami, in to večidel per vsih Zamorceih. Tim ljudem sv. katolsko vero pridigvati je namen gospoda Knobleherja. Najdel je on blizo ekvatorja ob 4. gradu severne širokosti zamorsko ljudstvo, katerimu se Barri pravi, seer nevedno in srovo, pa vunder vse perpravljeno oznanovavce Jezusove vere sprejeti in se od njih podučiti dati. Tukaj je neizmerna žetev, pa še nič delavcov, tukaj nar boljše zemlja, ki obeta stoteri sad pernesti, ali ni ga dozdej bilo, ki bi bil vanjo seme sv. evangelijsa sejal.

Pa de bojo misijonarji tu svoje sv. delo perčeti in izpeljati zamogli, jim je velike pomoči v duarjih potreba. Oni morajo uboge Zamorce z darovi, ki jih ti radi imajo, k sebi pervabiti, jih, ker so več del brez vse obleke, saj nekoliko pokriti, jih učiti delati, z besedo jim vse biti, ako hočejo upati, da bo njih početje tek imelo. Potlej se pa res sme upati, da bo kersanska vera v sercu Afrike med divjimi Zamorci cvetla, kakor je cvetla in se cvete v Paragvaju, na Filipinskih, Marianških in Karolinskih otokih, kjer so bili misijonarji reda Jezuitov iz Spanskiga in sosebno iz Českiga divje ljudi v razumne delavne kristjane spreobrnili. — Koliko truda in poterpežljivosti je tukaj misijonarjem potreba, si lahko mislimo, ako zgodbje misijonov v Paragvaju, kakor jih pater Sarlvoa (Charlevoix) popisuje, prevdarimo: to de v Afriki so še drugi zadržki. Silno težko je namreč do tih Zamorcev, kateri dajajo upanje, kristjani biti, priti. Med njimi in med Evropejci lezi mohamedanski svet, že ta je težko prehoditi, kar so nam popotniki Bruce, Linart, Klapperton, Rüppel, Rusegger i. t. d. dovelj popisali; njih veliko je na tim popotvanji smert storilo, kakor Mungo Park, Laing, Oudney i. t. d., ako ravno so imeli vso le mogočo pomoč od deržav, ktere so jih bile izposlale neznan svet odkrivati in nove somnje za evropejske izdelke iskat. Gospod Knobleherja ne podpira nobena vlada, ampak samo darovi milosernih duš, njega ne žene hrepenenje po časnih dobičkih, ampak zelja, ki je nekda aposteljne po vsim svetu razkropila, zelja Jezusu novih spoznavavcov dobiti po svetu. Ze od Kaire v Egiptu do Hartuma (Chartum) v Nubii je 2 mesca hoda na kamelah imel v vročini, ktera je tako velika, da so se mehurji človeku naredili, če je kje solnce na golo kožo posijalo. Tukaj se mora voda in živez za več tednov seboj nositi, ker v neizmernih razbeljenih pušavah tam ni žive stvari viditi. — Per Hartumu se stekata obedva oddelka reke Nila skupej, in po večernim oddelku (belim Nilu), ki je več kakor voda Rajna, se je peljal gospod Knobleher v nalaš zato najetim čolnu in previden z živezem za 6 mescev, čez 4. grad severne širokosti, ka-

mor pred njim se noben Evropejec ni peršal. Peljala ga je pot skozi deželo divjih šilukov, ki so smertni sovražniki Turkov, ker so ti, saj dokler je Mehmed-Ali čez Egipt gospodaril, kakor lovci na zveri nanje tolikokrat vdarili in jih lovili, da so jih potlej po vsem Turškem kakor sužne prodajali. Pod 8 gradom severne širskosti ni na desni in levi strani potoka družiga viditi, kakor močirje in velike jezera: voda se komaj naprej premika, v nje živi strašni povodnji konj do 13 čevljev dolg, per kteriga rijoventi se skorej zemlja trese, krockodil, in na suhim so trope slonov, nosorogov, leopardov i. t. d. vidili. Zamorski ljudje so tukaj Dinki. Še višje je lep ravni svet z visoko travo, kjer se velike čede govedine pasejo: na jutrovi strani Nila stanujejo tukaj Nueri, na večerni v še lepšim svetu Kiki, nad timi so Heliabi, Bhoiri in za timi v 5 narodov razdeljeni Beri ali Bari, ktere upa gospod Knobleher spreobračati. To so ljudstva, kterih število so milijoni in milijoni, in kdo ve, koliko jih je še globokeje v Afrikanskih višavah, kamor se nobeden bel človek stopil ni.

Kadar sta Luter in Kalvin v 16. stoletju s svojimi lažnjivimi nauki severno-večerno Evropo zapeljala, da so se njeni prebivalci od matere katoliške cerkve ločili, in tako suhe mladike, ki so od vinske tertre odpadle, postali, — je Bog svoji cerkvi druge otroke dal namesto unih, ki so jih bili krivoverci v Skandinavii, na Nemškem, Angleskim itd. vzeli. — Obudil je bil namreč po sv. Ignaciju Lojola vse hvale vreden red Jezuitov. Ti in udje družih redov katoliške cerkve so v tistokrat najdeni Ameriki in jutrovi Indii in v Japonii milijone nevernikov v Jezusovo cerkev perpeljali, in kdo more misliti, koliko bi jih bili oni še spreobrnili, ako bi ne bili protestantski Hollandjani in Angleži katoliškim Portugalcam v Indii nasprotvali in katoliške vere zatirali. — Tudi današnji dan mora katoliška cerkev gledati, kako ji nevera in krivoverstvo v Evropi otroke zapeljuje, kako ti njen mili glas bolj in bolj zametujejo: nasproti pa ji število otrok v severni Ameriki lepo raste in v sredi Afrike per černih Zamorcih se ji ravno po našim rojaku gosp. Knobleherju nove čede zvestih ovac perpravljajo. Ja po tim možu, če mu Bog življenje ohrani, se bodo spolnovala besede kraljeviga peva: „Pred njim (t. j. Jezusom Kristusom) bodo Zamorci na kolena padali, in njegovi sovražniki zemljo lizali“. Ps. 71, 9. On nas prav opomni na Jezuita sv. Franciška Ksaverja, kteri je v enacih težavah po Japonii, kjer pred njim Evropejcev se ni bilo, hodil in pridigval. Ksaverja so ptuje ljudstva v svojih jezikih razumele, tudi Bari so stermeli Knobleherja, kteri se je do 15 jezikov učil, v svojim jeziku slisati. — Kakor je Jezuit Robert Nobili v l. 1606 v jutrovi Indii se bil jel kakor Sania, t. j. spokoren Bramin nositi in v nar večji ojstrosti živeti, da bi lozej Hindustance spreobrnili, — tako vidimo tudi gospod Knobleherja oblečeniga v jutrovske nase, in kar ojstrost zadene, si tisto saj nekoliko misliti zamoremo, če njegovo popotvanje zdaj po razbeljeni pušavi, zdaj po deželah, ki so polne strupenih in derečih zver in divjih ljudi, prevdarimo.

Torej Slovenci! naj bo prošnja, gospoda Ignacija Knobleherja z darini v njegovim sv. delu podpirati, ne samo ljubljancem ampak tudi Vam vsim rečena. Saj ste dozdaj še vsi sinovi in hčere katoliške cerkve, saj je bila Vaša zemlja do letas čista od sleherne krivoverske cerkve. Zanaprej bo

sicer to hvalo imela iz vsih avstrijskih dežel samo Tirolska, pa naj perzadevanje krivovercev Vas hudi Kristusu v daljni Afriki po gospod Knobleherju živih udov perdobiti. Vsak dar bo hvaležno sprejet, in bo Vašim dušam pernesel obilno obresti. Vaši dušni pastirji bojo od Vas Vaše darove radi sprejeli, ter jih častivrednemu vodstvu duhovščice ali vredništvu „Zgodnje Danice“ zročili, ktera jih bota z veseljem gospodu Dr. Ignaciju Knobleherju poslala. V Sezun.

Skoz oči gre smert v dušo.

Ako se hišne vrata ne zapirajo, pridejo tatje v hišo, in odneso nar boljši blago: ako mestne vrata zaperte niso, sovražnik brez truda v mesto vdari, in ga poropa. Take vrata so naši počutki; ako jih ne varujemo, pride sovražnik do naše duše, jo obropa, običko nedolžnosti z nje potegne in jo zdela, da se Bogu smili. Kjer so pa peteri početki skerbno zavarvani, ondaj je nedolžnost in čistost, ondaj Bog stanuje.

Pred vsem drugim morajo oči dobro biti zavarovane. „Oči“ — pravi Ludvik iz Granade — „so kakor dveje odperete vrata, skoz ktere vse nečimurnosti notri gredo, in se v našo dušo vlezejo“. Oči so izdajavci nedolžnosti, roparji sramožljivosti, dve sveči, ki človeku pot k grobu pokažete, mreža, v ktero se velikrat duša zaplete. Majhno linico imajo oči, pa skoz gre velika nesreča v človeka. Sovražniki pošljejo ogleduhov, deželo ogledat, v ktero mislijo vdariti. Hudičeva ogleduha ste dve očesi. Kadar hudobni duh toliko napravi, da človek svojih oči ne zderzuje več, ampak jih prederzno in prešerno pase, po tem je terdujava duše kmal obropana. Če oči gledajo, kar se ne spodobi; napolnijo vso misel z nespodobnostmi, nedolžnost je izdana, in z vsimi čeznaturnimi lepotami, čednostimi in dragimi darovi pride na kraj pogubljenja. Toraj pravi Job: „Zavezo sim storil s svojimi očmi, se misliti ne na devico“. Sovražniki včasih mesto podkopljejo in votline s strelnim prahom ali smodnikom nasujejo: in le ene same iskre je treba, pa gredo ljudje, živina in nar imenitniši poslopja kvisko, vse se razdere, kar je poprej lepiga in dragega bilo. Ravno tako moč ima včasih en sam prederzin pogled, kteri napravi skoraj neugasljiv ogenj, ta ogenj vname hude strasti in vsi zaklade, vse lepote čednosti gredo v nič. Tako so oči dušne roparice, in od skušnjave premagani tožiti mora: „Moje oko mi je obropalo mojo dušo“. Jerem. žal. p. 3, 31. Svojih par oči imamo v glavi — pravi neki učenik — kakor par kock (koher ali košenk: Würfel) v roki. O kako naglo se z njimi silo veliko zgubi! Z enim samim verzljajem je velikrat vse zaigrano. Neron neverski cesar, je na en sam verzljaj 10.000 tolarjev zaigral; neki drugi v eni uri 16.000 goldinarjev. Sv. Bernard od nekoga piše, ko ni imel za keč več igrati, da je zobe zakobral (s kockami zaigral) ter si jih dal izdreti. Veliko so rečeni igravci zgubili in zapravili: pa še več se zgubi in zapravi, kakor Cellada piše: Oculorum nictativ tessaræ ludus est, quo virtutis opes, et coeli gazas veloci oculorum jactu amittit incautus aspectus; to je: Trepanje oči je kakor igra s kockami; en sam neprevidin pogled zapravi vse bogastvo čednosti in zaklade nebeske. Radovidna Eva je od konca prepovedani sad le gledala, na to ga vzela inokusila, ga po tem tudi Adamu dala, ter ga je zape-

ljala. Holofern, komaj de je Judito ugledal, je bilo že tudi njegovo serce zamreženo, kakor nam povedo svete zgodbe. Se bolj nas mora groza spreteti, ako pomislimo na Davida: bil je ta kralj podobna in luč popolnamosti, vendar — kam ga je pogreznil en sam neprevidin pogled. Ta nam naznanuje, kako malo je nar bolj moško serce moško, ako svojih oči ne gospodari. — Kakor je bil Bog Sodomo in Gomoro zavoljo nesramnosti z žveplenim ognjem pokončal: tako je bil čistiga Lota otel, in sv. Peter pravi, de ravno zato, „ker je bil pošten v pogledu in posluhu: asceptu enim, et auditu justus erat“. II. Pet. 2, 7. 8. Dobro pozna gospod Bog uboge od mnogoterih skušnjav preganjane, ki se pa z močjo hudimu zoperstavijo, in jih bo rešil iz njih nadlog *); toliko hujsi bo pa sodba prederznežev, ki zoper svojo vest, in zoper nauk sv. pisma svoje oči v hudo obračajo, in z njimi svoje serce z otrobmi hudiga poželenja pasejo **).

Nektere potrebne reči.

(Poslano iz Štajerskiga.)

Je nekaj reči, ki nam jih je današnje dni v duhovskim obziru ravno tako treba, kakor v telesnim vsakdanjiga kruha:

1. De bi vsi, kateri so potrebin dar od Boga prejeli in po svojih okolišinah in svojim stanu poklic in dolžnost v sebi občutijo, se pisanja čvrsto in neustrašeni poprijeli, ter ne le kar ustmeno temne tudi pismeno zagovarjali vse, kar je božjiga, kar pravice sv. cerkve, kar čednost kersanskiga življenja zadeva, in nepretrgoma vernim razlagati, kar je v njih korist in poučenje, kar zamore škodljivost sovražnih zvijac in laži manjšati in overati, dvome razjasniti, znotranje rane ohladiti itd. Zakaj je tega toliko treba? Zato ker so se sovražniki Boga in katolske vere z vso močjo ravno na pisanje vergli, in s svojo kletopisarijo, ktera se pred nobenim še tako hudobnim pomočkam, svoj vražji cil doseči, ne zgrozi, že toliko jezero in jezero omahljivih kristjanov ali celo ob vso veroperpravili, ali jih saj mlačne v njej storili in v jezero dvomov pogreznili in zamotali, iz katerih pota več ne vejo.

2. De bi se verni vsih stanov in obojniga spola, v katerih še koliktera iskra božje ljubezni tli in ktere še serce nekoliko zaboli, ako pomislijo, kako se Kristus današnje dni od brezbožnikov in grešnikov neznano prederžno preklinja in nja presveta rešnja kri toliko zaničljivo z nogami tepta, v tako imenovane katolske družbe in razne pobožne bratovšine združili. Zakaj to? Zato, ker so se peklenške vrata današnje dni široko odperle, in je satan brezbrojno druhal svojih služabnikov tudi v razne družbe sklical, ter po tej poti neznano veliko vojsko vredil, ki se toliko hlabro za kraljestvo teme bojuje in se razprostira od sončniga izhoda do zahoda, končuje vasi in mesta, mori duše imenitnih in priprostih, z nenadnano hitrostjo naprej postopa in že v vsaki vasi in v vsakim mestu svoje dobro oborožane in okovarjene tabore in terdnjave ima: slabe kerčme in brezbožne glediša, sladko ostrupene ter toliko vabljivši

bukvine posojilnice, v svoji službi stoječe bukvarne in tiskarne, od koder dan na dan svoje silne napade na sv. cerkev ponavlja, z zakletbo, tako dolgo ne jenjati, dokler de ne bo na gori Golgota, kjer je Kristus s tolikim terplenjem zveličavno znamenje sv. Križa postavil, tega znamenja poderla in na njegovo mesto svoje bandero povzdignila, ki je ravno tisto drevo, od kteriga je kača v paradizi z Evo govorila, in na kterim dvojni sad raste napuha in mesene slaje, kateri se dan danasini Evinim otrokam toliko dopade. Ali bomo mar mi, ki se v hiši božji, v terdnjavi katolske cerkve znajdemo, in vinograd Gospodov oskerbujemo, leno dremali in dremotno gledali, kako nam sovražnik eno mladiko za drugo iz vinograda krade, terse podsekuje in eno steno našiga stanovanja za drugo podira? Ali bomo mar terdnjavo sv. cerkve brez vojske sovražniku v roke dali? Ali bomo mar dopustili, de se znamenje sv. Križa na gori Golgota v resnici za naše kraje podere, in kača na drevesu, znamenje greha in nevere na njegovo mesto postavi? Tega ne dopusti usmiljeni Bog in Mati božja čistiga spočetja! Kako bi enkrat pred sodbo božjo odgovor dajali? Tedaj je treba, de se tudi v katolski cerkvi po vsih deželah od sončniga izhoda do zahoda mogočna vojska zbere pod zmagovavnim banderam svetiga križa, s persego, poprej zadnjo kaplo kervi preliti, kakor znamenje sv. križa sovražniku izdati. Trojnoedini pa je Bog, v kteriga verjemo: trojna je tudi stena, ki Njegovo edino pravo sv. cerkev oklepa, ktero pred sovražnikom obraniti, je te svete vojske veliki namen. Steno svete vere naj branijo pobožni možje in mladenci sklenjeni v družbo sv. križa; steno svete ljubezni naj branijo pobožne žene in device sklenjene tudi v družbo sv. križa; steno svetiga upanja pa naj branijo in podpirajo pobožne bratovšine, katerih udje naj v perserčnih molitvah in izdihlejih, v postih in pokorinoh in dan pred tronam Božjiga usmiljenja kričijo in prosijo, de bi nas Bog po našim zasluženji ne tepel, in ljuči sv. vere v naših krajih ne ugasnil.

(Konec sledi.)

Razgled po kersanskim svetu.

Rim. Kdor s priprostim srcem, ktero do viših, pobožnih čutil še ni oterpujeno, v sveto Rimsko mesto pride, se mora za katolsko cerkev vneti, če svete kraje in tolikanj znamenj kersanske vere in ljubezni pregleduje. To se vidi nad francoskimi vojaki. Če avstrijski vojak svojiga tovarša debelo pogleda, ko bi v nedeljah in praznikih per sveti maši ne bil, se je pa vlani vidilo, de se je prosti francoski vojak svojimu tovaršu posmehoval, če je v cerkev šel. Pa tudi v tem se je zboljšalo. Zakaj prav pogostoma se zdaj Francozje na papeževim vertu in na družih tistih krajih pod vodstvom lastnih ali rimskih duhovnov v cerkvenim petju vadijo, in vsako nedeljo pojo francoski vojaki v svoji narodni cerkvi svetiga Ludovika per veliki maši namesto navadnih, v to odločenih pevcov.

Špansko. V Sevilji si perzadevajo, katolsko cerkev na Španskim zatreti. To početje ima pa na Angleškim svojo podporo. Odpadli minih iz Kartagene, ki je že več časa na Angleškim živel, je zopet na Špansko persel, in zdaj pred ko ne od tistih, ki so ga k krivoverstvu perpravili, podbujen, v Kastelanu krivoverski časnik: „el Catolicismo netto“ (čisto katoličanstvo) na svitlo daje. Zastonj ta časnik, ki vsake tri mesece na svitlo pride, tisti dobivajo, ki ga zavoljo revšine plačevati ne morejo. Pa per vsim tem angleški oskerbnik v zape-

*) „Novit Dominus pios de tentatione eripere; iniquos vero in diem iudicii reservare cruciandos“. II. Pet. 2, 9.

**) „Oculus habentes plenos adulterii, et incessabilis delicti“. Ibid. v. 14.

ljeganji nima velike sreče. Zakaj staro katoliško Špansko ima kaj boljšiga storiti kakor se umirajoči krivoverski ločini vdati.

London. V časniku „Tablet“ se tole bere: Gotovo bomo škofa Wisemana zgubili, ker naše postave ne perpušče, da bi kardinal na Angleškem živel. On se sicer nima bati, da bi se strahovavna postava nanj obenila; pa Rim ne bo pervolil, da bi se kardinal radovalno tje podal, kjer bi se njegov visoki stan zadosti ne spoštoval. Praša se, ali bomo per drugih ljudstvih veči veljavo imeli, ako vidijo, da mož, ki po Evropi slovi, v deželi, kjer je v čast, živeti ne sme, ker se mu visoka cerkvena čast, ki jo zasluži, podeli. Dobro so prevdarjali, prejden so sklenili, Wisemana iz Angleškiga poklicati. Kardinal Antonelli je pisal, da papež dobro veda, kako važna je Wisemanova vpričnost na Angleškem, da ga pa v Rimu se bolj potrebujejo. Kakšno opravilo da se mu bo v Rimu zročilo, se še ne ve; nemara bo vladar propagande, za kar je gotovo zlo pripravin.

— V poslednjih dnevih so iz viših stanov spet trije anglikanci h katoliški veri prestopili; med njimi je stričnik gospoda Manning; v Northamptonu je bilo pa undan na eno nedeljo 40 spreobrnjenecov v katoliško cerkev sprejetih. — Cast. g. Wisemann, ki so ga papež za kardinala zvolili, se je že podal na pot v Rim. Mislijo nekteri, da bo perimek kardinal-nadškofa v Westminsteru obderžal, in v Londonu namestniga škofa imel.

V Bernu na Moravskem so bile 23. dan p. m. končane eksercicije (vadbe) za duhovne. Do 150 mašnikov se jih je bilo udeležilo, kteri so tako vnovič pokerpčani in poterjeni k svojim čedam domu peršli. — Slavni Dr. Schlor jim le lepo in ginljivo pridigval, tudi v Ostrigonu bo on duhovske premisljevanja v latinškim jeziku imel. Potlej bo šel on v Terst, da bo tudi tam za duhovne tolikanj koristne eksercicije vodil. Če kdaj tako je gotovo današen dan dušnim pastirjemponovljenja v duhu potreba (Efez. 4. 23.), da zamorejo zmiraj večimu napredovanju nevere in indiferentizma zoperstati. Za tega voljo so sedanjí sv. Oče papež duhovšini eksercicije toliko perporočili, škoľje po Moravskim, Českim, Tirolškim, Stajerskim v Levantu, v Avstrii jih že obhajali, in hvala cast. gosp. Terzaskimu škofu, da so oni tudi ilirsko cerkveno provincio s to sveto pravico osrečiti perceli. Z.

Turin. Minister Santa Roza je na smertni postelji pred svojim spovednikom očitno izrekel in zapisati dal, da se je djanja vladije, ktero katoliško cerkev tiče, le udeležil s tem prepričanjem, da cerkvenim postavam ni nasprotno; seer bi se ga nikakor udeležil ne bil. Ako bi bil pa vender nehoté cerkvene postave prelomil, vse to preklice, ker želi v občini rimsko-katoliške in apostolske cerkve umreti, in vse svoje mnenje razsodbi vidniga poglavarja cerkve, rimskiga papeža, podverže. Na to očitno spoznanje so Turinski nadškof dovolili, da se sme Santa Roza, ki je kmalo potem umrl, z vso cerkveno častjo pokopati. — V Fenestrelli so zapertim nadškofu dve stanici zraven neke cerkve v prebivališče dali; per njem sta le gosp. tajnik in en strežej, s kterima pa le vprico zandarma, ki vedno na straži stoji, sme govoriti. Imenitni jetnik je neki zlo pobit zavoljo stisk katoliške cerkve, in njegovo zdravje škodo terpi.

Francosko. V Marseillu, velikim primorskim mestu se zdaj nabirajo podpisi prošnje do narodniga zbora, da bi ta blagovolil postave dati zoper kletev in nemarno rotnje. Veliko podpisov je že nabranih. Vi „poslanei“, se pravi v ti prošnji, „ste dali postave zoper terpinčenje živali, ne pustite torej, da bi se ime Go-

spodovo sramotiti in njemu nečast delati smelo“. — Predsednik republike Ludovik Napoleon je nadškofu v Besanconu, kteri ga je bil v sredi duhovšine pohvalil zavoljo sočutja, ki ga katoliški cerkvi skazuje, odgovoril, da on svojih misel do vere in duhovšine ne bo nikoli spremenil, in da si v čast šteje, njima terdna podpora biti.

Prajsovsko. V Rotenburgu na Šleskim je pastor Schöne do 3000 ljudi pregovoril, da so od luteranske vere odstopili in prosto srenjo brez vere si naredili.

V Darmstadtu na Heskim daje neki Dieffenbach list na svitlo pod naslovom „Gamaliel“. V tem listu preklinja on vse, kar ne samo katolčani, ampak tudi protestanti od sv. obhajila verujejo. Per vsim tem sme Dieffenbach brez opoveranja mladost veroznanstvo (prav reči: nevero) učiti, in se perpravljati luteranski pastor biti! — Danskiga kralja Friderika VII., je luteranski veliki superintendent v Kopenhagnu že s tretjo nevesto poročil. Njegovi prvi dve ženi, Vilhelmina, s ktero je bil v l. 1828 in Karolina, s ktero je bil v l. 1841 poročen, ste še obedve živi!

Ali potrebujemo več dokaz, da je kriva vera pot k neveri in turski razuzdanosti, če se tudi Luterani z imenom evangeijčanov (evangelisch) bahajo?

Česko. V Pilznu zlo govore, da se bo na Českim nova škofija napravila; bolj natankne naznanila v tem oziru percakujejo od noviga Praškiga kardinala-nadškofa, kteri bi znal skorej tje birmat priti. V Pilznu, ki je v središi noviga škofijskiga okroga, bi utegnil biti sedež škofistva.

Ljubljana 3. kimovca. Danes ob 4. uri popoldan je bila v farni cerkvi sv. Jakoba vesela pergodba. Cast. gospod fajmošter Franc Hrovat so že več časa oseho judovske rodovine keršanske resnice učili, kteri se je ona pridno učila, — in dans ob imenovani uri so ji v pričo dveh gospodov kaplanov praznično zakrament sv. kersta podelili. — Dobila je ime Franciška. Ginljivo je bilo viditi, kako je ta gospodična med svojim botramin svojo botro per cerkvenih durih klečala, na vse vprašanje krepko odgovarjala, — v sredi svojih botrov h kerstni mizi šla, in tukaj v kopvi sv. kersta vnovič prerojena bila. Solze veselja pa so mogle perteci, jo viditi v dolgim belim oblačilu nedolžnosti, ki ga je tukaj oblekla. Bog naj ji da tisto vselej brez madeža ohraniti! Dobila ga je v starosti, v kteri se pač malokdaj še kje dobi. S.

Začetik šol na c. k. gimnazji. Po vradnim oznanilu vodstva Ljubljanskiga gimnazja se bodo letos latinske šole 23. dan tekočiga mesca začele; 20. in 21. dan ravno tega mesca sta odločena za oglašenje per vodstvu in učenikih, 21. dan pa bo tudi ob desetih velika sveta maša za pomoč sv. Duha. — V deseti šoli pa se bodo šole 4. kozoperska začele.

Dozdajniga kaplana v Trebnim, gosp. Jožefa Lesjaka so za fajmoštrav Soderšici postavili; gosp. Andreju Muleju pa podfaro v Zelimljah podelili.

Darila za čast. misijonarja g. Dr. Ignacija Knobleherja.

Gosp. Janez Burger, fajmošter na Berdu	1 gld. — kr.
„ Janez Zupančič, kaplan na Berdu	2 „ — „
„ Matija Skala, mestni kaplan v Terstu	5 „ — „

Skupej . . . 8 gld. — kr.